

**ACADEMIA ROMÂNĂ**

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIŢ” DIN CLUJ-NAPOCA  
BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ „LUCIAN BLAGA” – CLUJ-NAPOCA

**BIBLIOGRAFIA  
ISTORICĂ  
A ROMÂNIEI**

**X**

**1999–2004**

Coordonator:

**GHEORGHE HRISTODOL**

**EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE**

# SUMAR

Cuvânt introductiv .....	V
Avant-propos .....	IX
Lista abrevierilor revistelor .....	XIII
<b>A. PROBLEME GENERALE</b>	
<b>I. ISTORIOGRAFIA ȘI ACTIVITATEA UNOR ISTORICI ROMÂNI</b> .....	1
1. Studii privind dezvoltarea istoriografiei românești .....	1
a. Probleme generale ale istoriei .....	1
b. Istorie veche .....	6
c. Istorie medie .....	7
d. Istorie modernă .....	8
e. Istorie contemporană .....	9
f. Viața științifică, relații externe, sesiuni .....	10
2. Reflectarea istoriei României în istoriografia universală. Români în context internațional .....	13
3. Viața, activitatea și concepțiile unor istorici .....	17
<b>II. PROBLEME TEORETICE ȘI METODOLOGICE ALE ISTORIEI. RELAȚIA DINTRE ISTORIE ȘI ALTE ȘTIINȚE</b> .....	57
<b>III. BIBLIOGRAFII, DICȚIONARE, ENCICLOPEDII, CATALOAGE</b> .....	60
<b>IV. IZVOARE ISTORICE</b> .....	64
1. Izvoare documentare și narative .....	64
a. Izvoare generale .....	65
b. Istorie veche .....	65
c. Istorie medie .....	69
d. Istorie modernă .....	69
e. Istorie contemporană .....	70
2. Memorialistică .....	71
a. Evul mediu .....	71
b. Epoca modernă .....	72
c. Epoca modernă și contemporană .....	72
d. Epoca contemporană .....	73
3. Izvoare epistolare .....	81
4. Descrieri de călătorie .....	86
5. Izvoare literare .....	89
<b>V. ȘTIINȚELE AUXILIARE ALE ISTORIEI</b> .....	89
1. Studii generale .....	89
2. Arhivistică .....	90
a. Știința și istoria arhivisticii .....	90
b. Îndrumătoare, inventare, cataloage, prezentări de arhivă, fonduri și colecții de documente din România. Fototeci .....	92
c. Prezentări de fonduri arhivistice din străinătate referitoare la istoria României .....	95
3. Paleografie și diplomatică .....	96
4. Terminologie și semantică istorică .....	96
5. Epigrafie .....	96
a. Clasică .....	96
b. Medievală .....	98
6. Numismatică și medalistică .....	98
a. Generale .....	99
b. Antică .....	105
c. Feudală, modernă și contemporană .....	110
d. Medalistică, insigne, decorații .....	112

7. Sigilografie și ștampile .....	114
8. Heraldică .....	117
9. Genealogie .....	123
10. Metrologie și cronologie .....	123
11. Demografie istorică, statistică istorică. Epidemii. Calamități. Habitat .....	133
12. Etnografie și folclor .....	148
13. Istoria mentalităților, imagologie .....	153
14. Toponastică .....	158
15. Geografie istorică, cartografie, topografie. Fenomene naturale .....	160
16. Antropologie, osteologie, paleobotanică .....	161
<b>B. ISTORIA ROMÂNIEI</b>	
<b>I. STUDII DE SINTEZĂ ȘI ARTICOLE CE SE REFERĂ LA MAI MULTE EPOCI SAU PROBLEME</b> .....	161
1. Generale .....	161
2. Probleme social-economice .....	166
3. Aspecte politice interne și relații externe .....	168
4. Istoria bisericii și a religiilor .....	170
5. Istoria armatei .....	176
6. Istoria statului și a dreptului .....	176
7. Arheologie veche și medievală .....	178
<b>II. ISTORIA STRĂVECHE ȘI VECHE</b> .....	184
1. Cercetări și studii referitoare la mai multe epoci .....	184
2. Preistorie, antichitate .....	190
a. Epoca pietrei .....	190
Paleolitic și mezolitic .....	190
Neolitic .....	193
b. Perioada de trecere de la neolitic la epoca metalelor .....	205
c. Epoca metalelor .....	207
Perioada bronzului .....	207
Perioada fierului, tracii, geto-dacii (sec. VII-II î.e.n.) .....	213
3. Coloniile grecești de la Marea Neagră (sec. VII î.e.n. – sec. VII e.n.) .....	221
4. Statul și civilizația geto-dacă (sec. I î.e.n. – sec. I e.n.) .....	223
5. Perioada romană .....	228
a. Populația Daciei și Dobrogei romane. Colonizare, romanizare .....	228
b. Viața social-economică .....	229
c. Organizarea administrativă și militară .....	236
d. Viața cultural-religioasă .....	241
e. Dacii liberi și alte populații .....	247
6. Continuitatea autohtonilor și încheierea procesului de formare a poporului român și a limbii sale (sec. IV – VIII). Migratori .....	248
<b>III. ISTORIA MEDIE</b> .....	255
1. Lucrări generale .....	255
a. Probleme generale .....	255
b. Situația social-economică .....	258
c. Viața politică. Relații externe .....	262
d. Istoria bisericii și a religiei .....	264
e. Istoria oștirii, a apărării. Fortificații. Tehnică militară .....	282
f. Istoria statului, instituțiilor juridice și administrative .....	284
2. Evul mediu timpuriu (sec. IX – XIII) .....	286
3. Societatea feudală (sec. al XIV-lea – mijlocul sec. al XVI-lea) .....	291
a. Dezvoltarea social-economică. Întărirea relațiilor feudale și rezistența țărănimii .....	291
b. Situația politică internă .....	294
c. Lupta țărilor române pentru apărarea independenței .....	300
d. Politică externă .....	302
4. Țările Române în timpul dominației otomane (mijl. sec. al XVI-lea – înc. sec. al XVIII-lea) .....	304
a. Situația social-economică .....	304
b. Viața politică internă .....	308
c. Domnia lui Mihai Viteazul. Unirea Țărilor Române .....	311
d. Politică externă. Lupta pentru independență .....	315

5. Țările Române în timpul dominației habsburgice și a regimului fanariot .....	318
a. Viața social-economică. Reforme sociale, fiscale, juridice și administrative .....	318
b. Situația politică. Mișcări sociale și naționale .....	323
c. Răscoala condusă de Horea, Cloșca și Crișan .....	325
d. Situația externă. Războaiele din epocă și urmările lor asupra Țărilor Române .....	326
<b>IV. ISTORIA MODERNĂ ȘI CONTEMPORANĂ .....</b>	<b>329</b>
1. Istoria economică și social-politică .....	329
a. Probleme social-politice generale .....	329
b. Situația social-economică .....	332
c. Istoria statului și a dreptului .....	335
d. Istoria bisericii .....	336
e. Istoria militară, maritimă .....	338
f. Relații externe .....	340
g. Monarhia și Familia regală .....	341
2. Biografii ale unor personalități .....	345
a. Politice, economice și militare .....	345
b. Personalități ecleziastice .....	374
c. Personalități feminine .....	395
<b>V. ISTORIA MODERNĂ .....</b>	<b>397</b>
1. Lucrări generale .....	397
a. Probleme generale ale evoluției societății moderne .....	397
b. Dezvoltarea social-economică .....	400
c. Viața politică. Lupta de emancipare socială și națională .....	402
d. Istoria bisericii .....	405
e. Istoria militară .....	410
f. Relații politice și economice externe .....	412
g. Istoria statului, dreptului și a instituțiilor de stat .....	414
2. Formarea națiunii române. Dezvoltarea conștiinței naționale .....	415
3. Revoluția condusă de Tudor Vladimirescu .....	415
4. Țările române între anii 1821-1848 .....	417
a. Dezvoltarea social-economică .....	417
b. Situația politică internă și externă. Frământări social-politice .....	418
5. Perioada 1848-1878 .....	419
a. Revoluția de la 1848-1849 .....	419
b. Evoluția Principatelor române între anii 1848-1858 .....	427
c. Unirea Principatelor și domnia lui Al. I. Cuza .....	428
d. Situația teritoriilor românești de sub dominația străină între anii 1849-1867 .....	431
e. România și teritoriile românești de sub dominație străină între anii 1866-1877 .....	432
1. Dezvoltarea capitalismului .....	432
2. Viața politică .....	432
3. Activitatea diplomatică, relații militare .....	433
f. Cucerirea Independenței României .....	434
6. România și teritoriile românești de sub dominația străină între anii 1878-1918 .....	437
a. Economia și structura socială .....	437
b. Problema agrară. Mișcări și răscoale țărănești .....	439
c. Situația politică .....	440
d. Luptele de emancipare națională ale românilor .....	442
e. Politica externă. Relațiile economice și militare ale României .....	444
d. România în timpul primului război mondial .....	446
7. Făurirea statului național unitar român – 1918 .....	455
<b>VI. ISTORIA CONTEMPORANĂ .....</b>	<b>461</b>
1. Studii privind epoca 1918 – 2004 .....	461
a. Economia, societatea și regimul politic .....	461
b. Istoria bisericii și a religiilor. Relații ecumenice .....	465
c. Istoria militară, navală, aeriană .....	476
d. Politica externă, relații economice și militare .....	479

2. România între 1918 – 1938 .....	491
a. Evoluția social-economică (industrie, comerț, finanțe, transporturi) .....	491
b. Situația agriculturii și a țăranimii. Reforma agrară .....	495
c. Viața politică și administrativă .....	496
3. România între 1938-1941 .....	505
4. România în cel de-al doilea război mondial. 1941-1945 .....	513
5. Situația social-economică și politică între 1944-1947 .....	530
6. România sub regimul comunist 1948-1989 .....	539
a. Rezistența anticomunistă .....	539
b. Viața socială și politică .....	546
c. Economia, etatizarea, colaborarea economică internațională .....	559
d. Agricultură. Colectivizarea .....	560
e. Politica externă .....	563
7. Căderea totalitarismului. 22 Decembrie 1989 .....	569
8. Perioada de tranziție. 1990-2004 .....	570
<b>VII. ISTORIE LOCALĂ .....</b>	<b>580</b>
<b>VIII. MINORITĂȚI NAȚIONALE DIN ROMÂNIA. RELAȚII INTERETNICE .....</b>	<b>631</b>
<b>IX. ROMÂNII DE PESTE HOTARE .....</b>	<b>647</b>
1. Românii din Basarabia, Bucovina, Transnistria, Transcarpatia .....	647
2. Românii de la Sud de Dunăre și diaspora lor .....	651
3. Românii de pretutindeni .....	655
<b>X. ISTORIA CULTURII, ȘTIINȚEI ȘI CIVILIZAȚIEI DIN EVUL MEDIU PÂNĂ ÎN ZILELE NOASTRE .....</b>	<b>659</b>
1. Lucrări generale .....	659
2. Relații între cultura și știința românească și cultura și știința universală .....	666
3. Viața, activitatea și concepțiile unor oameni de știință, artă și cultură din România .....	673
4. Instituții de cultură. Monumente .....	763
a. Instituții, societăți culturale și științifice, fundații, asociații .....	763
b. Monumente istorice. Biserici, mănăstiri .....	772
c. Muze, case memoriale, locuri istorice, colecții, conservare-restaurare patrimoniu .....	790
d. Biblioteci, biblioteconomie .....	798
5. Istoria învățământului și educației .....	804
a. Studii generale .....	804
b. Istoria gândirii pedagogice. Manuale școlare .....	809
c. Istoria învățământului elementar și mediu .....	811
d. Istoria învățământului superior .....	822
6. Istoria științelor naturii și tehnice .....	828
7. Istoria medicinei, farmaciei, a organizării și asistenței sanitare .....	832
8. Istoria științelor sociale. Istoria și critica unor doctrine și concepții social-economice, politice și filozofice .....	835
Dezbateri științifice .....	835
9. Științe filologice .....	839
a. Istoria limbii .....	839
b. Istoria literaturii .....	844
10. Istoria artelor .....	849
a. Istoria artelor .....	849
b. Evoluția arhitecturii .....	860
c. Istoria muzicii .....	863
d. Istoria teatrului, dramaturgiei, fotografiei și cinematografiei .....	869
e. Istoria mobilierului și ambientul. Orfevrărie, obiecte de podoabă, accesorii vestimentare. Țesături. Modă .....	872
11. Istoria scrisului, a cărții și a presei .....	873
a. Istoria scrisului .....	873
b. Istoria cărții manuscrise .....	874
c. Istoria tiparului și a cărții .....	875
d. Istoria presei .....	885
1. Probleme generale .....	885
2. Studii și articole privind publicațiile periodice .....	888
12. Istoria sportului .....	895

## C. ISTORIA UNIVERSALĂ

I. PROBLEME TEORETICE ALE DEZVOLTĂRII SOCIAL-POLITICE .....	898
II. ISTORIOGRAFIA. ARHEOLOGIA. MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE INTERNAȚIONALE. INSTITUȚII: MUZEE, ARHIVE, BIBLIOTECI .....	902
III. LUCRĂRI DE SINTEZĂ. STUDII CARE SE REFERĂ LA MAI MULTE EPOCI ȘI DOMENII .....	905
IV. EPOCA VECHĂ .....	913
V. EPOCA MEDIE .....	923
VI. EPOCA MODERNĂ .....	934
VII. EPOCA CONTEMPORANĂ .....	941
1. Lucrări generale (1918-2004) .....	941
2. Perioada interbelică .....	943
3. Al doilea război mondial (1939-1945) .....	947
4. Perioada postbelică .....	950
a. Evoluții social-economice .....	950
b. Situația social-politică și militară .....	951
c. Relații, instituții, organizații internaționale, economice și militare .....	965
VIII. ISTORIA CULTURII ȘI A RELIGIILOR .....	967
1. Studii de istoria culturii, artei și învățământului, științei și tehnicii. Sport .....	967
2. Personalități ale culturii și științei universale .....	981
3. Istoria bisericii, a religiilor. Personalități ecleziastice .....	995
IX. PERSONALITĂȚI POLITICE ȘI MILITARE .....	1015
INDICE DE AUTORI .....	1020
D. ADDENDA LUCRĂRI ALE ISTORICILOR STRĂINI ȘI ROMÂNI REFERITOARE LA ISTORIA ROMÂNILOR TIPĂRITE ÎN AFARA HOTARELOR ȚĂRII .....	1116
INDICE DE AUTORI ADDENDA .....	1141

# SOMMAIRE

Avant-propos .....	IX
Liste des abréviations .....	XIII
<b>A. QUESTIONS GÉNÉRALES</b>	
<b>I. L'HISTORIOGRAPHIE ET L'ACTIVITÉ DE QUELQUES HISTORIENS ROUMAINS</b> .....	1
1. Développement de l'historiographie roumaine .....	1
a. Questions générales d'histoire .....	1
b. Histoire ancienne .....	6
c. Histoire du Moyen Âge .....	7
d. Histoire moderne .....	8
e. Histoire contemporaine .....	9
f. Vie scientifique, relations extérieures, sessions .....	10
2. Présence de l'histoire de Roumanie dans l'historiographie universelle. Les Roumains dans le contexte international .....	13
3. La vie, l'activité et la pensée de quelques historiens roumains .....	17
<b>II. PROBLÈMES THÉORIQUES ET MÉTHODOLOGIQUES DE L'HISTOIRE, RELATION DE L'HISTOIRE AVEC LES AUTRES SCIENCES</b> .....	57
<b>III. BIBLIOGRAPHIE, DICTIONNAIRES, CATALOGUES, ENCYCLOPÉDIES</b> .....	60
<b>IV. SOURCES HISTORIQUES</b> .....	64
1. Sources documentaires et narratives .....	64
a. Sources générales .....	65
b. Histoire ancienne .....	65
c. Histoire du Moyen Âge .....	69
d. Histoire moderne .....	69
e. Histoire contemporaine .....	70
2. Mémoires .....	71
a. Moyen Âge .....	71
b. Époque moderne .....	72
c. Époque moderne et contemporaine .....	72
d. Époque contemporaine .....	73
3. Correspondance .....	81
4. Récits de voyages .....	86
5. Sources littéraires .....	89
<b>V. SCIENCES AUXILIAIRES DE L'HISTOIRE</b> .....	89
1. Études générales .....	89
2. Archivistique .....	90
a. Science et histoire de l'archivistique .....	90
b. Guide, inventaire, catalogue, présentation d'archives, fonds et collections de documents de Roumanie, photothèque ..	92
c. Présentations de fonds archivistiques de l'étranger portant sur l'histoire de Roumanie .....	95
3. Paléographie et diplomatique .....	96
4. Terminologie et sémantique historique .....	96
5. Epigraphie .....	96
a. Classique .....	96
b. Médiévale .....	98
6. Numismatique et science des médailles .....	98
a. Questions générales .....	98
b. Antique .....	99
c. Féodale, moderne et contemporaine .....	105
d. Science des médailles, insignes, décorations .....	110
7. Sigillographie et estampilles .....	112
8. Héraldique .....	114
9. Généalogie .....	117

10. Métrologie et chronologie .....	123
11. Démographie historique et statistique historique. Epidémies. Calamités. Habitat .....	123
12. Ethnographie et folklore .....	133
13. Histoire des mentalités .....	148
14. Toponomastique .....	153
15. Géographie historique, cartographie, topographie. Phénomènes naturelles .....	158
16. Anthropologie, ostéologie, paléobotanique .....	160
<b>A. HISTOIRE DE ROUMANIE</b>	
<b>I. ETUDES DE SYNTHÈSE ET ARTICLES SE RAPPORTANT A PLUSIEURS EPOQUES OU PROBLEMES .....</b>	<b>161</b>
1. Problèmes généraux .....	161
2. Problèmes socio-économiques .....	166
3. Aspects politiques intérieures et relations extérieures .....	168
4. Histoire de l'église et des religions .....	170
5. Histoire de l'armée .....	176
6. Histoire de l'État et du droit .....	176
7. Archéologie ancienne et médiévale .....	178
<b>II. PRÉHISTOIRE ET HISTOIRE ANCIENNE .....</b>	<b>184</b>
1. Recherche et étude générale .....	189
2. Préhistoire. Antiquité .....	190
a. L'âge de la pierre .....	190
Paléolithique et mésolithique .....	190
Néolithique .....	193
b. L'époque de transition du néolithique à l'âge des métaux .....	205
c. L'âge des métaux .....	207
L'âge du bronze .....	207
L'âge du fer. Les Thraces, les Géo-daces (VII <sup>e</sup> -II <sup>e</sup> siècle av. J.-C.) .....	213
3. Les colonies grecques de la Mer Noire (VII <sup>e</sup> -II <sup>e</sup> siècles après J.-C.) .....	221
4. L'État et la civilisation géto-dace (I <sup>er</sup> siècle av. J.-C.) .....	223
5. L'époque romaine .....	228
a. Population de la Dacie et de la Dobroudja romaines. Colonisation, romanisation .....	228
b. Vie sociale et économique .....	229
c. Organisation administrative et militaire .....	236
d. Vie culturelle et religieuse .....	241
e. Les Daces libres et d'autres populations .....	247
6. La continuité des autochtones et la fin du processus de formation du peuple roumain et de la langue roumaine (IV <sup>e</sup> -VIII <sup>e</sup> siècles) .....	248
<b>III. HISTOIRE DU MOYEN ÂGE .....</b>	<b>255</b>
1. Ouvrage généraux .....	255
a. Questions générales .....	255
b. Situation socio-économique .....	258
c. Vie politique. Relations extérieures .....	262
d. Histoire de l'Eglise .....	264
e. Histoire de l'armée, de la défense. Fortifications. Technique militaire .....	282
f. Histoire de l'Etat, des institutions juridiques et administratives .....	284
2. Haut Moyen Âge (IX <sup>e</sup> -XII <sup>e</sup> siècles) .....	286
3. La société féodale (XIV <sup>e</sup> -milieu du XV <sup>e</sup> siècle) .....	291
a. Développement socio-économique. Renforcement des relations féodales et la résistance de la paysannerie .....	291
b. Situation politique intérieure .....	294
c. La lutte des Pays Roumains pour la défense de l'indépendance .....	300
d. Politique extérieure .....	302
4. Les Pays Roumains sous la domination ottomane (milieu du XVI <sup>e</sup> -début du XVIII <sup>e</sup> siècle) .....	304
a. Situation socio-économique .....	304
b. Politique intérieure .....	308
c. Règne de Michel le Brave. L'Union des Pays Roumains .....	311
d. Politique extérieure. La lutte pour l'indépendance .....	315
5. Les Pays Roumains sous la domination des Habsbourgs et pendant le régime phanariote .....	318
a. Vie socio-économique. Réformes sociales, fiscales, juridiques et administratives .....	318
b. Situation politique. Mouvements sociaux et nationaux .....	323



851	c. La révolte dirigée par Horea, Cloșca et Crișan .....	325
851	d. Situation extérieure. Les guerres de l'époque et leurs conséquences .....	326
881	<b>IV. HISTOIRE MODERNE ET CONTEMPORAINE</b> .....	
821	1. Histoire économique et socio-politique .....	329
821	a. Questions socio-politique générales .....	329
001	b. Situation socio-économique .....	332
	c. Histoire de l'État et du droit .....	335
	d. Histoire de l'Église .....	336
101	e. Histoire militaire. Maritime .....	338
101	f. Relation politiques extérieures .....	340
001	g. La monarchie et la Famille Royale .....	341
001	2. Biographie de quelques personnalités .....	345
071	a. Politique, économique et militaires .....	345
071	b. Ecclésiastiques .....	374
071	c. Féminines .....	395
871	<b>V. HISTOIRE MODERNE</b> .....	397
181	1. Questions générales .....	397
081	a. Questions générales de l'évolution de la société moderne .....	397
001	b. Développement socio-économique .....	400
001	c. Vie politique. La lutte de libération sociale et nationale .....	402
001	d. Histoire de l'Église .....	405
001	e. Histoire militaire .....	410
202	f. Relations politiques et économiques extérieures .....	412
702	g. Histoire de l'État, du droit et des institutions de l'État .....	414
702	2. Formation de la nation roumaine. Développement de la conscience nationale .....	415
812	3. La révolution dirigée par Tudor Vladimirescu .....	415
102	4. Les Pays Roumains entre 1821-1848 .....	417
202	a. Développement socio-économique .....	417
802	b. Situation politique intérieure et extérieure. Troubles socio-politiques .....	418
202	5. L'époque 1848-1849 .....	419
022	a. La révolution de 1848-1849 .....	419
022	b. L'évolution des Principautés Roumaines entre 1849-1858 .....	427
140	c. L'Union des Principautés et le règne d'Al. I. Cuza .....	428
740	d. La situation des territoires roumains sous la domination étrangère entre 1849-1867 .....	431
	e. Roumanie et les territoires roumains sous la domination étrangère entre 1867-1877 .....	432
840	1. Développement du capitalisme .....	432
	2. Vie politique .....	432
220	3. Activité diplomatique, relations militaires .....	433
220	f. La conquête de l'indépendance de la Roumanie (1877-1878) .....	434
220	6. Roumanie et les territoires roumains sous la domination étrangère entre 1878-1918 .....	437
220	a. Economie et le structure sociale .....	437
502	b. Question agraire. Mouvement et révolte des paysans .....	439
102	c. Situation politique .....	440
282	d. Les luttes d'émancipation nationale des Roumains .....	442
482	e. Politique extérieure. Relations économiques et militaires de Roumanie .....	444
082	f. Roumanie pendant la première guerre mondiale .....	446
102	7. Le parachèvement de l'État national unitaire roumain .....	455
102		461
	<b>VI. HISTOIRE CONTEMPORAINE</b> .....	461
002	1. Études concernant l'époque 1918-2004 .....	461
502	a. Economie, société et régime politique .....	461
402	b. Histoire de l'Église et des religions. Relations oecuméniques .....	465
402	c. Histoire militaire, navale, aérienne .....	476
202	d. Politique extérieure, relations économiques et militaires .....	479
112	2. Roumanie entre 1918-1938 .....	491
212	a. Evolution socio-économique (industrie, commerce, finances, transports) .....	491
812	b. Situation de l'agriculture et de la paysannerie. La réforme agraire .....	495
812	c. Vie politique et administrative .....	496
222	3. Roumanie entre 1938-1941 .....	505
	4. Roumanie pendant la seconde guerre mondiale, 1941-1945 .....	513

5. Situation socio-économique et politique entre 1944-1947 .....	530
6. Roumanie sous le régime communiste .....	539
a. Résistance anticommuniste .....	539
b. Vie sociale et politique .....	546
c. Economie, étatisation, collaboration économique internationale .....	559
d. Agriculture. Collectivisation .....	560
e. Politique extérieure .....	563
7. Chute du totalitarisme. Le 22 décembre 1989 .....	569
8. L'époque de de transition, 1990-2004 .....	570
<b>VII. HISTOIRE LOCALE .....</b>	<b>580</b>
<b>VIII. MINORITÉS NATIONALES DE ROUMANIE. RELATIONS INTERETHNIQUES .....</b>	<b>631</b>
<b>IX. LES ROUMAINS DE L'ÉTRANGER .....</b>	<b>647</b>
1. Les Roumains de Bessarabie, de Bucovine et de Transnistrie, Transcarpatia .....	647
2. Les Roumains du Sud du Danube et leur diaspora .....	651
3. Les Roumains de partout .....	655
<b>X. L'HISTOIRE DE LA CULTURE, DE LA SCIENCE ET DE LA CIVILISATION, DU MOYEN ÂGE JUSQU'A NOS JOURS .....</b>	<b>659</b>
1. Ouvrage généraux .....	659
2. Relations entre la culture et la science roumaine et la culture et la science universelles .....	666
3. Vie, activité et conceptions de quelques hommes de science, d'art et de culture de Roumanie .....	673
4. Institutions de culture. Monuments .....	763
a. Institutions, sociétés culturelles et scientifiques, fondations, associations .....	763
b. Monuments historiques. Églises, monastères .....	772
c. Musées, maisons mémoriales, sites historiques, collections, conservations et restauration du patrimoine .....	790
d. Bibliothèques, bibliothéconomie .....	798
5. Histoire de l'enseignement et de l'éducation .....	804
a. Études générales .....	804
b. Histoire de la pensée pédagogique. Manuels scolaires .....	809
c. Histoire de l'enseignement du premier degré et du secondaire .....	811
d. Histoire de l'enseignement supérieure .....	822
6. Histoire des sciences de la nature et des sciences techniques .....	828
7. Histoire de la médecine, de la pharmacie, de l'organisation et de l'assistance .....	832
8. Histoire des sciences sociales. Histoire et critique de certaines doctrines et conceptions socio- économiques, politiques et philosophiques .....	835
9. Sciences philologiques .....	839
a. Histoire de la langue .....	839
b. Histoire de la littérature .....	844
10. Histoire des arts .....	849
a. Histoire des arts .....	849
b. Evolution de l'architecture .....	860
c. Histoire de la musique .....	863
d. Histoire du théâtre, de la dramaturgie, de la photographie, de la cinématographie .....	869
e. Histoire du mobilier et du milieu ambiant. Orfèvrerie, objets de parure, accessoires vestimentaires. Tissus. Mode .....	872
11. Histoire de l'écriture, du livre et de la presse .....	873
a. Histoire de l'écriture .....	873
b. Histoire du livre,manuscrit .....	874
c. Histoire de l'imprimerie et du livre .....	875
d. Histoire de la presse .....	885
1. Questions générales .....	885
2. Études et articles concernant les publications périodiques .....	888
12. Histoire du sport .....	895
<b>A. HISTOIRE UNIVERSELLE</b>	
<b>I. PROBLEMES THEORIQUES DU DÉVELOPPEMENT SOCIO-POLITIQUE .....</b>	<b>898</b>
<b>II. HISTORIOGRAPHIE, MANIFESTATIONS SCIENTIFIQUES UNIVERSELLES. INSTITUTIONS:         MUSEE, ARCHIVES, BIBLIOTHEQUES .....</b>	<b>902</b>
<b>III. OUVRAGE DE SYNTHESE .....</b>	<b>905</b>

IV. ANTIQUITE .....	913
V. MOYEN ÂGE .....	923
VI. TEMPS MODERNES .....	934
VII. EPOQUE CONTEMPORAINE .....	941
1. Ouvrage généraux .....	941
2. L'entre deux guerres .....	943
3. La seconde guerre mondiale (1939-1945) .....	947
4. L'époque d'après guerre .....	950
a. Evolutions socio-économiques .....	950
b. Situation socio-politique et militaire .....	951
c. Relation, institutions et organisations internationales, militaires, économiques .....	965
VII. HISTOIRE DE LA CULTURE ET DES RELIGIONS .....	967
1. Etude d'histoire de la culture, de l'art, de l'enseignement, de la science et de la technique. Sport .....	967
2. Personnalité de la culture et de la science universelles .....	981
3. Histoire de l'Eglise, des religion. Personnalités ecclésiastiques .....	995
IX. PERSONNALITES POLITIQUES ET MILITAIRES .....	1015
D. ADDENDA contenant des études sur l'histoire de la Roumanie, parues à l'étranger .....	1116
INDEX DES AUTEURS .....	1141